

Primele spitale din țară: Bolnița lui Crimca și Colțea au funcționat cu sprijinul unor mănăstiri

Primele spitale atestate documentar din țara noastră, înființate la Suceava și la București, au funcționat cu sprijinul unor mănăstiri: al obștii de la Dragomirna și al celei înființate special în acest scop pe moșia bucureșteană Colțea.

Doar Spitalul Colțea a supraviețuit până în zilele noastre.

Un mitropolit iubitor de bolnavi

Primul spital public atestat documentar în Țările Române a fost „Bolnița lui Crimca”. Instituția, înființată la inițiativa Mitropolitului Anastasie Crimca, era destinată bolnavilor și săracilor și a fost înființată printr-un act domnesc emis în 16 mai 1619 la Suceava. Domnitorul Gașpar Grațiani scria:

„Adică ni-am milostivit și i-am dat părintelui și rugătorului nostru kir Anastasie Crimcovici și mitropolit Sucevii cu un loc în mijlocul târgului nostru Sucevii din locul domnesc, din sus de unde se face târgul, împotriva casălor Felten sas, ca să facă acolo pe acel locu spital, întru numele Domnului, ca să fie pentru cei săraci și neputincioși și șchiopi și orbi și alții carii vor să să odihnească toți acii acolo într-acel spital.”

În zona Străzii Petru Rareș din Suceava s-au găsit fundațiile bolniței în anii 1980. Misionarul catolic Pietro Diodato Bakšić afirma în 1641 că spitalul încă exista pe acel loc și că era vorba de un spital în toată legea, nu o simplă bolniță.

Image not found or type unknown

Una din principalele surse de finanțare ale spitalului era Mănăstirea Dragormirna, tot ctitorie a Mitropolitului Anastasie Crimca.

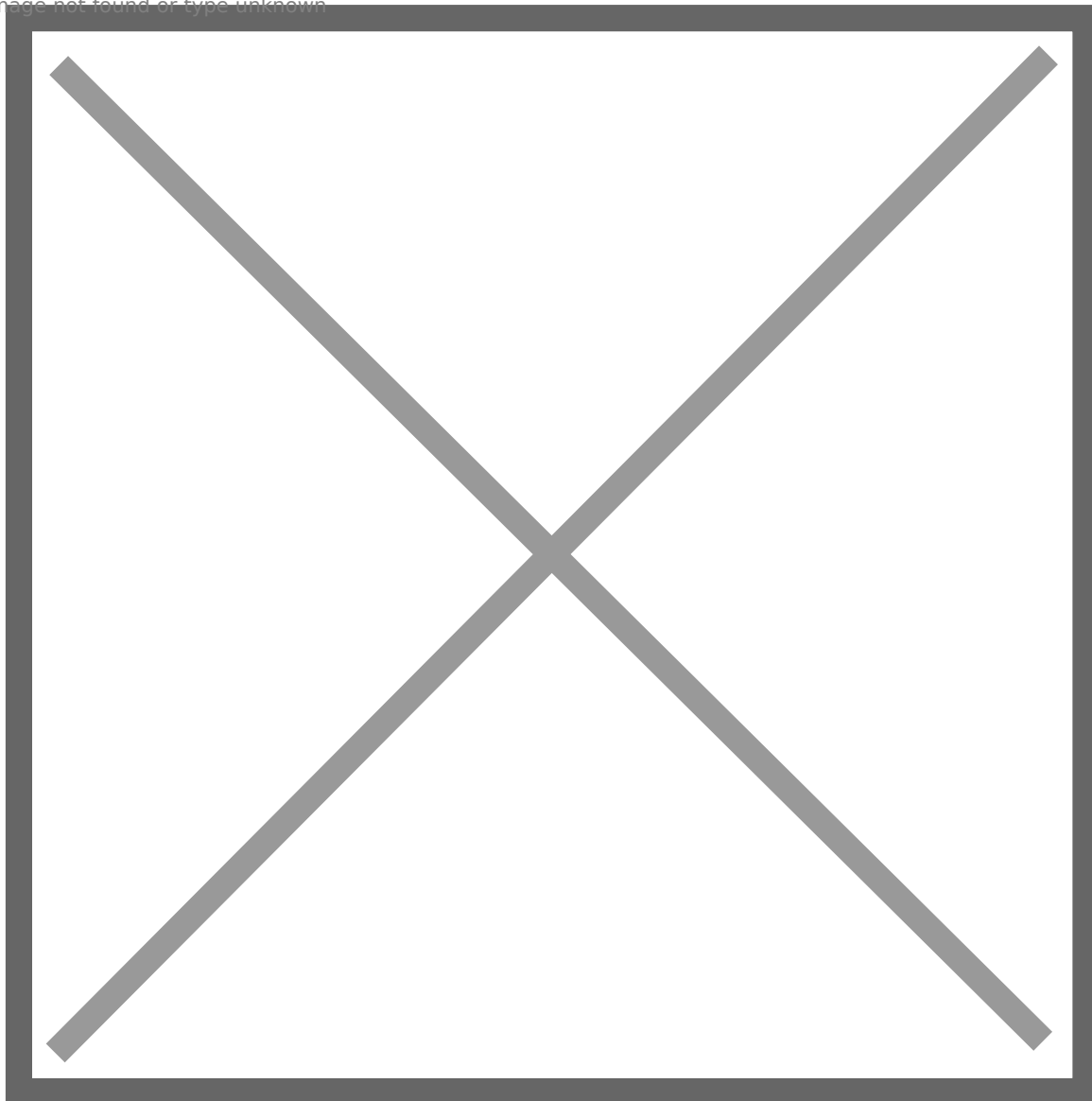
Invaziile militare repetate și lipsa de stabilitate politică din Moldova au împiedicat dăinuirea instituției medicale până în prezent.

Unul dintre cele mai vechi spitale europene

Al doilea spital atestat documentar din Țările Române a fost Spitalul Colțea, în prezent cel mai vechi din Capitală.

Datează din 1704 și a fost construit împreună cu complexul mănăstiresc din jur, pe un teren care aparținuse inițial Clucerului Colțea Doicescu și unde se aflase o bisericuță din lemn cu hramul Sf. Mc. Paraschevi.

Image not found or type unknown

Spătarul Mihai Cantacuzino a fost cel care a construit spitalul și a rezidit biserica, ambele făcând parte din Mănăstirea Colțea.

Spitalul avea inițial 24 de paturi, 12 pentru femei și 12 pentru bărbați, împărțirea pe sexe fiind reflectată și în personalul medical care îngrijea pacienții. Fiecare din saloane funcționa în corpuri de clădire diferite.

Conform regulamentului, doctorul trebuia să îngrijească de pacienți, indiferent de starea lor socială. Totodată, spitalul se obliga să asigure înmormântarea celor care mureau acolo. Astfel, instituția era una medico-socială. Iată ce scriau fondatorii lui:

„Dacă vre-un boier scăpătat, petrecând în sărăcie și bolnav, or pământean de aci sau străin, fie și neguțător sau vre-un alt om cinstit, dar sarac și bolnav va voi să alerge spre ajutor la spital, să fie primit și să-și aibă hrană și îngrijirea cu îndestulare și cuvenită stării sale, fără însă ca să rămâie în spital ci în altă chilie deosebită unde și doctoru îl va cerceta la veri ce nevoe. Iar preotu cimitirului va avea grijă pentru căutarea lui cu îndestulare; și de se va întâmpla să moară, să fie îngropat și înmormântat cu toata cinstea, după cum adică s-a vorbit mai sus și despre ceilalți săraci.”

Spitalul Colțea a fost la înființare una dintre primele și cele mai moderne unități medicale din Europa, alături de „Charité” din Berlin și „Guy’s Hospital” din Londra.

După incendiul din 1739, a fost reconstruit de Domnitorul Constantin Mavrocordat. Pe parcursul timpului, au fost adăugate noi corpuri și clădiri și noi secții de specialitate.

Prima școală medicală din Țara Românească

Până în 1833, în Spitalul Colțea au profesat numai doctori străini. Primul român se numea Ioan Serafim.

În cadrul instituției Nicolae Crețulescu a înființat, în 1842, „școala de mică chirurgie”, care a fost prima școală medicală din Țara Românească. Doi ani mai târziu, tot el a editat, cu sprijinul spitalului, și un „Manual de mică chirurgie”.

Între 1877-1878, la Spitalul Colțea, Carol Davila a pus bazele primei școli de surori medicale. De numele spitalului se leagă și înființarea primei farmacii cu circuit închis, precum și realizarea primei radiografii în România, la un an după descoperirea razelor X.

Din personalul spitalului au fost desemnați de-a lungul timpului și trei miniștri ai sănătății: Constantin Angelescu, Nicolae Crețulescu și Gheorghe Asachi.

Foto credit: Bucurestiulmeudrag.ro / Mihai Petre

basilica.ro